

Sygn. akt II CNP 66/18

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 31 stycznia 2019 r.

skargi Z. K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego w S. z dnia 25 maja 2016 r.,

sygn. akt II Ca [...]

wydanego w sprawie z powództwa Z. K.

przeciwko [...] Towarzystwu Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej

z siedzibą w Ł.

o zapłatę,

**odrzuca skargę i zasądza od powoda na rzecz pozwanego
kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) zł tytułem kosztów
postępowania wywołanego skargą.**

UZASADNIENIE

Powód Z. K. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 25 maja 2016 r. oddalającego jego apelację od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 6 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo Z. K., skierowane przeciwko pozwanej [...] Towarzystwu Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej w Ł. o zapłatę kwoty 1600 zł i orzekł o kosztach procesu.

Przedmiotowego powództwa była niewypłacona część odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody spowodowane ich ruchem, której domagał się powód. Powód, jako cesjonariusz wierzytelności, otrzymał od pozwanego odszkodowanie obejmujące koszty naprawy samochodu w kwocie 5.083,56 zł, jednak domagał się ponadto kwoty 1600 zł, twierdząc, że naprawa była droższa niż przyjął to pozwany. Powództwo zostało oddalone wobec stwierdzenia przez Sądy obu instancji, że powód nie wykazał, że w rzeczywistości do naprawy pojazdu zostały użyte części nowe i oryginalne, a tym samym nie udowodnił, że wypłacone odszkodowanie nie wystarczyło na pokrycie kosztów celowej i koniecznej reperacji usuwającej uszkodzenia powstałe w samochodzie.

We wniesionej w dniu 24 maja 2018 r. skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 25 maja 2016 r. skarżący zaskarżył to orzeczenie w całości i zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 6, art. 361 § 1 i 2 i art. 363 § 1 i 2 k.c. oraz naruszenie przepisów postępowania - art. 232 i 233 § 1 k.p.c. Wyjaśnił, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, bowiem nie było podstaw do złożenia skargi o wznowienie postępowania, a zaskarżone orzeczenie, zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c., nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną. Wyrządzenia szkody poprzez wydanie zaskarżonego orzeczenia skarżący uprawdopodobnił wyjaśnieniem, że prawidłową wysokość kosztów naprawy pojazdu określił biegły sądowy w opinii wydanej na zlecenie Sądu Rejonowego, szkodę stanowi więc różnica między tą kwotą

a odszkodowaniem wypłaconym przez pozwanego, powiększona o koszty sądowe i koszty procesu poniesione przez niego w postępowaniu zakończonym zaskarżonym wyrokiem.

We wnioskach skarżący domagał się stwierdzenia, że zaskarżony wyrok jest niezgodny z art. 6, 361 § 2 i 363 § 1 i 2 k.c. oraz z art. 232 i 233 k.p.c. Wniósł też o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę powoda pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od skarżącego na jego rzecz zwrotu kosztów niniejszego postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 424⁵ § 1 k.p.c. wprowadza sześć koniecznych elementów konstrukcyjnych skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Każdy z nich jest indywidualny i niezależny. Pominięcie lub nieprawidłowe skonstruowanie choćby jednego z nich powoduje, że skarga jest dotknięta istotną wadą, nienaprawialną w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine* (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015 r., V CNP 56/14, nie publ. poza bazą LEX nr 1682217).

Jednym z tych wymagań, przewidzianym w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., jest spoczywający na skarżącym obowiązek przedstawienia analizy przepisów dotyczących szeroko rozumianych środków prawnych umożliwiających uchylenie, zmianę lub pozbawienie skuteczności zaskarżonego orzeczenia i wyjaśnienie czy i z jakim skutkiem skarżący z nich skorzystał, bądź też dlaczego nie mógł lub nie próbował ich wykorzystać. Pozwany w ramach wypełnienia tego obowiązku stwierdził, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, ponieważ nie było podstaw do złożenia skargi o wznowienie postępowania, a art. 398² § 1 k.p.c. wykluczał możliwość zaskarżenia wyroku skargą kasacyjną. Taka formuła nie stanowi prawidłowego ujęcia elementu konstrukcyjnego z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., konieczne jest bowiem wyczerpujące przedstawienie wszystkich wchodzących w rachubę środków prawnych i wyników skorzystania z nich lub przyczyn nieskorzystania. Poza omówieniem przyczyn nieskorzystania ze skargi kasacyjnej czy skargi o wznowienie postępowania,

skarżący powinien także wyjaśnić, czy wykorzystał nowy nadzwyczajny środek zaskarżenia, wprowadzony do systemu prawnego w dniu 3 kwietnia 2018 r., a więc już istniejący w chwili gdy sporządzał skargę, ukształtowany w art. 89 i nast. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r., poz. 5 ze zm.). Skarga nadzwyczajna szczególnie wymaga omówienia, jako że jest to środek umożliwiający ingerencję w samo wadliwe orzeczenie i doprowadzenie go do stanu zgodności z prawem, podczas gdy skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku lub postanowienia orzekającego co do istoty sprawy, takich możliwości nie daje i służy wyłącznie uzyskaniu prejudykatu stwierdzającego nieusuwalną wadliwość i prawdopodobieństwo wyrządzenia szkody przez to orzeczenie, otwierającego drogę do wystąpienia o odszkodowanie do Skarbu Państwa (art. 77 Konstytucji i art. 417¹ § 2 k.p.c.). Z tych względów pozwany, chcąc spełnić wymagania konstrukcyjne określone w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. musiałaby wykazać również, że wniósł do uprawnionego organu wskazanego w art. 89 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym wniosek o złożenie skargi nadzwyczajnej w jego sprawie i wniosek ten nie został uwzględniony. Skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego wyroku z prawem, która nie zawiera wyjaśnienia tych okoliczności podlega odrzuceniu na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

Odrzucenie skargi pozwanego uzasadnia również niewypełnienie w należyty sposób obowiązku uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody wydaniem zaskarżonego orzeczenia (art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c.). W orzecznictwie ustabilizował się już pogląd, że przewidziane w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaganie uprawdopodobnienia szkody jest spełnione wtedy, kiedy skarżący wskaże, że szkoda wystąpiła, określi jej postać, wysokość i czas powstania oraz związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi, a także przedstawi dowody lub inne środki uwiarygodniające powstanie szkody (por. np. postanowienia z dnia 23 września 2005 r. III CNP 5/05, z dnia 22 listopada 2005 r. I CNP 19/05, nie publ. oraz z dnia 31 stycznia 2006 r. IV CNP 38/05, OSNC 2006/7-8/14). Twierdzenie, że polega ona na pozbawieniu powoda kwoty dochodzonego wcześniej roszczenia jest oczywiście niewystarczające. Jak wskazuje się w judykaturze, gdyby powołanie się na oddalenie powództwa miało być wystarczające dla spełnienia tego wymagania, wprowadzenie go

przez ustawodawcę traciłoby sens (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2007 r., III BP 7/07, OSNP 2009, nr 1 - 2, poz. 11 i z dnia 8 grudnia 2009 r., III CNP 53/09). Skarżący nie przedłożył żadnych dokumentów potwierdzających rzeczywiste wystąpienie szkody, ograniczył się do stwierdzenia, że „wskazana przez biegłego wartość kosztów napraw niezbędnych do przywrócenia stanu pojazdu do tego sprzed szkody przewyższała wartość wypłaconą przez pozwane towarzystwo ubezpieczeń”, tymczasem biegły wskazał trzy warianty kosztowe naprawy samochodu i tylko najdroższa z nich przewyższała wypłacone przez ubezpieczyciela odszkodowanie.

O kosztach postępowania wywołanego skargą Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99, z art. 391 § 1, z art. 398²¹ k.p.c. i z art. 424¹² k.p.c., a wysokość zasadzonych kosztów wynika z treści § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 265).